

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

לפני כב' השופטת רויטל באוס

רדיו הצפון החזקות בע"מ

תובעת

נגד

טטיאנה ליבמן

נתבעת

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

לפני תובענה בגין לשון הרע.

1. התובעת הינה חברה בע"מ המפעילה את תחנת הרדיו 'רדיו צפון'. בתביעתה, מציינת התובעת, כי בינה לבין רדיו חיפה קיימת תחרות עזה על ליבם של המאזינים והמפרסמים.

הנתבעת הינה עיתונאית ואשת תקשורת; בעברה עבדה הנתבעת ברדיו חיפה, וכיום עובדת בעיתון "ידיעות חיפה" (עמ' 16, ש' 11-23 לפרוטוקול הדיון מיום 29.9.21).

2. ביום 14.5.20 שידרה התובעת בחיפה משדר הצדעה ששמו "רדיו צפון מצדיע ללוחמי הקורונה של עיריית חיפה" (להלן – "המשדר").

2.1 בעיצומו של המשדר, כתבה הנתבעת בחשבון הפייסבוק שלה (נספח 2 לתצהיר מר שי בן מאור, המשמש כיו"ר דירקטוריון התובעת; להלן – "מר בן מאור"), בין היתר, את הדברים הבאים –

"העירייה הביאה את רדיו צפון לשדר מרחוב הרצל בהדר...על-פי תכתיבי העירייה הוזמנו מרואיינים שונים מהעירייה... אין לי מושג כמה עולים לנו שידורי הליקוקים האלה ולמה שת"פ עם רדיו שהחיפאים לא מחוברים אליו. מילא עם רדיו ארצי, אבל רדיו מקומי ממטולה? טוב שלא הביאו רדיו טבריה...חכו השיא מגיע במשפט הראשון של המגישה שמתארת את כל העשייה הנפלאה בעיר בזמן הקורונה...המגישה רינה בניון: "הכל בזכות מי שעומדת מאחורי כל זה ובזכותה שיעור התחלואה בחיפה הוא הנמוך ביותר בארץ, ראש העיר עינת קליש". קליש: שלום רינה. אני: פיפי. זה הזכיר לי את הכתבות של אלירן טל שהפך כעת לממלא מקום דובר העירייה וכתב לכאורה לרינה את השאלות שהגברת קליש לא תתבאס עליו. יללה הלכתי להקיא"
(להלן – "הפרסום הראשון").

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 2.2
- 1 לטענת התובעת, הפרסום שצוטט לעיל מהווה לשון הרע כלפיה, באשר הוא
2 נעשה במטרה לפגוע בה, בעיסוקה ובמעמדה, זאת, ככל הנראה בניסיון לרצות
3 את שולחיה של הנתבעת ברדיו חיפה.
4
- 5 התובעת מוסיפה כי היא הוצגה בו כמי שפעלה כביכול מתוך בצע כסף תוך
6 ויתור על עקרונותיה העיתונאיים, כמי שכביכול שידרה משדר "ליקוקים"
7 ופעלה תחת תכתיבים שהוכתבו לה ע"י עיריית חיפה (זהות המרואיינים
8 והשאלות שישאלו).
9
- 10 עוד טוענת התובעת, כי "ציטוט" דבריה של המגישה, הגב' רינה בן עיון (להלן
11 - "גב' בן עיון"), נעשה ע"י הנתבעת באופן מסולף וזדוני, וכי סגנון הכתיבה
12 הבוטה בו השתמשה הנתבעת, בכלל זה התיאורים הגרפיים של הפרשותיה,
13 מלמד על חוסר תום ליבה בפרסום.
14
- 15 נוסף על כך, לטענת התובעת, הנתבעת לא פנתה אליה לקבלת תגובה עובר
16 לפרסום.
17
- 18 כן טוענת התובעת שבסמוך לאחר הפרסום התנהלה בין הנתבעת לגב' בן עיון
19 מטעם התובעת התכתבות בוואטס-אפ (נספח 2 לתצהיר גב' בן עיון), וככל
20 הנראה לאורה עדכנה הנתבעת את הפרסום הנ"ל בכך שהוסיפה, בסיפא שלו,
21 לפני המילים "ייללה הלכתי להקיא", את המילים "הכל לכאורה" (נספח 6
22 לתצהיר מר בן מאור), ובכך, גרמה הנתבעת לפרסום מחודש של לשון הרע.
23
- 2.3
- 24 לטענת הנתבעת, אין בפרסום כל לשון הרע והתביעה דנן אינה אלא תביעת
25 השתקה שנועדה למנוע הבעת דעה ביקורתית ולגיטימית על עיריית חיפה –
26 שהיא נשוא הביקורת, ולא התובעת.
27
- 28 הנתבעת מוסיפה, כי נראה שבין התובעת ובין ראשת העיר חיפה, התקיים
29 לכאורה קשר פסול של "תן וקח" במסגרתו הצדדים קשרו קשר יחדיו לסייע
30 לאינטרסים אחד של השני כאשר מחד גיסא התובעת רצתה להגדיל את
31 השפעתה בחיפה תוך דחיקת רגליו של רדיו חיפה, הסכימה לרצות את ראשת
32 העיר ולהלל אותה בדברי חנופה (הנתבעת טוענת שהמילה 'ליקוק' היא מילה
33 נרדפת לחנופה), ומאידך גיסא ראשת העיר חיפה, הגב' עינת קליש רותם, שיש

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 לה יחסי עוינות עם רדיו חיפה על רקע הביקורת המושמעת כלפיה, רצתה
2 לקבל תקשורת אוהדת. מנגד, הנתבעת מבהירה כי בזמן הפרסום לא התקיים
3 כל קשר מקצועי בינה לבין רדיו חיפה, והכחישה את הטענה כי ביצעה את
4 הפרסום על מנת לרצות גורם כלשהו.
5
6 הנתבעת מוסיפה כי אין במילים 'רדיו מקומי ממטולה' או 'רדיו טבריה' משום
7 פגיעה בתובעת, שכן שני המקומות מנויים ברשימת הישובים הכלולים באזור
8 הזיכיון שלה.
9
10 עוד מסבירה הנתבעת, כי המילים 'רדיו שהחיפאים לא מחוברים אליו' נובעות
11 מהעובדה שהזיכיון שניתן לתובעת אינו כולל את שטח חיפה וסביבתה. אין
12 בביטוי זה כל סילוף של אמת או כדי לפגוע בתובעת, והשימוש במילה "פיפי"
13 בא להדגיש עד כמה, לדעת הנתבעת, המשפט שאמרה הגב' בן עיון היה מגוחך,
14 וכי אין פסול בכך שכותב יתאר את תחושותיו, יהיו קשות ככל שיהיו.
15
16 הנתבעת הבהירה כי היא נוהגת לערוך את כתבותיה מספר פעמים, ולא ברור
17 על מה סומכת התובעת את טענתה שעדכון פרסום גורם ל"פרסום מחודש".
18
19 3. התובעת פנתה לנתבעת במכתב התראה מיום 17.5.20 (להלן - "המכתב מיום
20 17.5.20"; נספח 5 לתצהיר מר בן מאור) בו הודיעה כי תהא מוכנה לזנוח את טענותיה
21 כנגדה בכפוף לכך שהנתבעת תסיר את הפרסום, תפרסם התנצלות ותשלם לתובעת
22 20,000 ש"ח אותם תתרום התובעת לעמותת "תבורז" הפועלת להנצחת חלל צה"ל
23 סמ"ר רז מינץ ז"ל, שנפל בפעילות מבצעית בשנת 2001. כן דרשה התובעת תשלום סך
24 של 1,000 ש"ח הוצאותיה המשפטיות.
25
26 במכתבה לתובעת מיום 19.5.20 (נספח 7 לתצהיר מר בן מאור), השיב ב"כ הנתבעת כי
27 הפרסום אינו מהווה לשון הרע וכי הטענות שהובאו בו חוסות תחת הגנות החוק.
28
29 לטענת התובעת, הנתבעת לא הותירה בידה ברירה וביום 4.6.20 נאלצה להגיש את
30 התביעה דנן.
31
32 4. ביום בו הוגשה התביעה, כתבה הנתבעת בחשבון הפייסבוק שלה, בין היתר, את
33 הדברים הבאים –

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

1 "הדבר המעציב והמצמרר ביותר מבחינתי, הוא השימוש שעושה התובעת
2 בשמו ובזכרו של חלל צה"ל. הניצול הציני שעושה התובעת בשמו של החייל
3 המנוח, היא המעליבה ביותר מבחינתי, ועליה להתבייש"
4 (נספח 8 לתצהיר מר בן מאור; להלן – "הפרסום השני").
5

6 לטענת התובעת, גם פרסום זה מהווה לשון הרע כלפיה בהיותו מרושע וכוזב, שכל
7 מטרתו להוסיף ולפגוע בה.
8

9 התובעת מבהירה, כי בפרסום השני מכוונת הנתבעת למכתב ההתראה מיום 17.5.20
10 (נספח 5 לתצהיר מר בן מאור), ו'השימוש הציני' כביכול 'בשמו ובזכרו של חלל צה"ל'
11 (לשון הפרסום השני), היה בכך שהתובעת הציעה לנתבעת את שהציעה במכתבה הנ"ל,
12 בכל הנוגע לתרומה הכספית לעמותה המנציחה את זכרו של חלל צה"ל, סמ"ר רז מינץ
13 ז"ל.
14

15 לטענת הנתבעת, השימוש בשמו של חלל צה"ל במסגרת של מכתב צופה פני תביעה
16 שנועד להציג את התובעת באור חיובי בפני בית המשפט, היא לא פחות ממבישה
17 ומבזה.
18

5. ההליך

21 5.1 כאמור, ביום 4.6.20 הגישה התובעת את התביעה המקורית נגד הנתבעת, ובה
22 התייחסות לפרסום הראשון בלבד.
23

24 בעקבות הפרסום השני (שנערך כאמור ביום הגשת התביעה), ביקשה התובעת
25 ביום 9.6.20 לתקן את כתב התביעה כך שיתייחס אף אליו, ובהחלטה שנתנה
26 כב' הרשמת הבכירה הגב' מ. פרבר באותו יום – הותר התיקון.
27

28 5.2 ביום 25.8.20 הגישה הנתבעת כתב הגנה, במסגרתו חזרה על טענותיה כמובא
29 לעיל, אף הוסיפה טענה שנטענה באופן מצומצם ושולי ביותר במכתב מיום
30 19.5.20 (נספח 7 לתצהיר מר בן מאור – ראו סעי' 7 למכתב) ושלא בא זכרה
31 בהתכתבות בין הנתבעת לגב' בן עיון (נספח 4 לתצהיר מר בן מאור) או באיזה
32 מהפרסומים עצמם, כי עצם השידור בידי התובעת נעשה בניגוד לתנאי הזיכיון
33 שלה, וטענה על כן כי 'מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה'.
34

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 במסגרת החלטתי מיום 28.8.20, הוריתי לצדדים להגיש מסמכים והבהרות. 5.3
- 2
- 3 התובעת הגישה את תצהירו של מר בן מאור, במסגרתו הצהיר כי השידור
- 4 נעשה ללא קבלת תמורה כלשהי מעיריית חיפה או מכל גורם אחר, ואף
- 5 התייחס לטענת הנתבעת לפיה השידור נעשה לכאורה תוך הפרת תנאי הזיכיון
- 6 של התובעת.
- 7
- 8 הנתבעת הודיעה, כי טרם התקבלה תשובת הרשות השנייה למכתב ב"כ
- 9 הנתבעת מיום 27.7.20 (שצורף כנספח 3 לכתב ההגנה, צוין כנספח 2 לתצהיר
- 10 הנתבעת).
- 11
- 12 ביום 26.11.20 התקיימה ישיבת קדם משפט בה ניתנה הצעתי לצדדים לסיום 5.4
- 13 המחלוקת ביניהם, ומשלא התקבלה - הוריתי על הגשת ראיות הצדדים.
- 14
- 15 מטעם התובעת הוגשו תצהיריהם של מר בן מאור ושל גבי' בן עיון, ומטעם
- 16 הנתבעת הוגש תצהירה.
- 17
- 18 זימון עדים נוספים מטעם הנתבעת 5.5
- 19
- 20 5.5.1 עם התצהיר, ביקשה הנתבעת לזמן שבעה עובדים בכירים בעיריית
- 21 חיפה כעדים מטעמה, ובהחלטה מיום 8.4.21 הבהרתי לנתבעת כי
- 22 עיריית חיפה אינה צד להליך, ואין כל רלוונטיות לעדויות העדים
- 23 שזימונם התבקש.
- 24
- 25 כן ציינתי, כי ככל שהנתבעת עומדת על כך, תגיש בקשה מנומקת בה
- 26 תפרט תמצית עדותו של כל אחד מהעדים הנוספים (בין היתר – כפי
- 27 שנקבע עוד בסעי' 1(ג) להחלטה על הגשת ראיות הצדדים), וזאת עד
- 28 ליום 20.4.21.
- 29
- 30 5.5.2 משחלף המועד, ולא הוגש דבר מטעמה של הנתבעת, ביום 26.4.21
- 31 נקבע התיק לשמיעה תוך קציבת זמני חקירתם של העדים שהוגש
- 32 מטעמם תצהיר בלבד.
- 33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 5.5.3 לאחר שניתנה ההחלטה על קביעת מועד הדיון, הגישה הנתבעת בקשה
2 להארכת מועד להגשת בקשה מנומקת בדבר עדים נוספים והסבירה
3 מדוע היא סבורה שיש להורות על זימונם.
4
- 5 5.5.4 לאחר קבלת תגובת התובעת (שהתנגדה למבוקש), הוריתי ביום
6 11.5.21 כי הנתבעת רשאית להזמין עובד אחד מעיריית חיפה, בהתאם
7 לבחירתה, תוך שהבהרתי שלא אתיר זימונם של עדים נוספים ככל
8 שיסתבר כי הנתבעת בחרה בעד הלא נכון.
9
- 10 5.5.5 הנתבעת ביקשה לזמן את מר אלירן טל, דובר עיריית חיפה (להלן –
11 "דובר העירייה"), אף דרשה ממנו להגיע למתן העדות עם מסמכים
12 רבים, ובעניין זה ניתנה ביום 1.6.21 החלטתי, ולפיה –
13
- 14 "...פעם נוספת, הואיל וניראה כי הדבר אינו ברור דיו לנתבעת:
15 ההליך דנן הוא הליך של רדיו צפון החזקות בע"מ נגד הנתבעת,
16 ואינו הליך נגד עיריית חיפה. לא הגיוני או סביר לדרוש מהעד
17 המוזמן לבקשת מי מבעלי הדין להצטייד במסמכים ומידע
18 הדרושים לצורך ניהול הליך משפטי ולא לצרכי עדות בלבד בין
19 צדדים אחרים למקום עבודתו של אותו עד. הנתבעת תגיש
20 בקשה סבירה לזימון העד...".
21
- 22 5.5.6 הנתבעת הגישה בקשה מתוקנת כאמור, בה הלינה על כך שבית
23 המשפט אינו מאפשר לה להוכיח את הגנתה; בהחלטה שניתנה על ידי
24 ביום 7.6.21 הוריתי על זימון העד וכתבתי, בין היתר, את הדברים
25 הבאים –
26
- 27 "בית המשפט "לא החליט לצמצם את זכותה של הנתבעת
28 להביא עדים להגנתה", כנטען; בית המשפט מנהל הליך
29 משפטי בין הצדדים להליך ולא בין הנתבעת לצדדים שלישיים,
30 אף מנסה לנהל הליך באופן מידתי לאופי הדיון, עלותו
31 ומורכבותו, תוך איזון בין האינטרסים של בעלי הדין לזמן
32 עדים רבים ובין האינטרס הציבורי לניהול הליך מותאם
33 למידותיו, וזאת בהתאם לעקרונות שבחלק א לתקנות סד"א,
34 תשע"ט-2018 בכלל והוראות תקנות 4 ו-5 בפרט...".
35
- 36 5.6 ביום 29.9.21 נשמעו לפניי כל עדי הצדדים, ובסיום הדיון הוריתי על הגשת
37 סיכומי הצדדים.
38

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 סיכומי התובעת הוגשו ביום 31.10.21, סיכומי הנתבעת הוגשו ביום 21.12.21,
2 וסיכומי תשובה מטעם התובעת הוגשו ביום 30.12.21 (בהתאם להיתר שניתן
3 לתובעת בהחלטתי מיום 27.12.21).
4
5 .6. בטרם אדון לגופם של דברים, אציין כי שני הצדדים ניהלו את ההליך באופן החורג
6 משמעותית מהנדרש; הנתבעת הרחיקה לכת בטענותיה כנגד עיריית חיפה (שכאמור –
7 אינה צד להליך) בניסיון להוכיח קונספירציות בין העירייה לתובעת.
8
9 כפי שנרשם במספר החלטות שניתנו – זוהי **תביעת לשון הרע**, ואין בדעתי או בסמכותי
10 לנהל הליך בין הנתבעת לבין צדדים שלישיים במסגרתה.
11
12 התנהלות הצדדים גרמה לסרבול ההליך והתמשכותו שלא לצורך, כמו גם להטרחת
13 בית המשפט שוב ושוב, אף בשלב הסיכומים, במתן החלטות בעניינים שהם שוליים או
14 בלתי רלוונטיים למהות הסכסוך (החלטתי מיום 8.4.21 בעניין בקשת ב"כ הנתבעת
15 לזמן עדים בכירים מעיריית חיפה, החלטתי מיום 1.6.21 בבקשה מס' 12 בעניין בקשת
16 ב"כ הנתבעת לזימון עד מטעמה, החלטתי מיום 7.6.21 בבקשתה המתוקנת של
17 הנתבעת לזימון העד, החלטתי בעמ' 15 לפרוטוקול לעניין בזבוז זמן והתעסקות בטפל
18 ולא בעיקר, וכן החלטותיי בעמ' 25, 26, 27 ו-28 לעניין הדרך הלא ראויה בה ניהל ב"כ
19 הנתבעת את חקירתו של דובר העירייה, החלטתי בעמ' 30 לפרוטוקול לעניין התנהלות
20 בניגוד לנדרש בתקנה 4 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, החלטתי מיום
21 31.10.21 בבקשת התובעת להגשת סיכומי תשובה עוד בטרם הוגשו סיכומי הנתבעת).
22
23 הדברים יבואו לידי ביטוי בפסיקת הוצאות ההליך.
24
25 .7. המחלוקת הניצבת בפניי בתיק זה הינה - האם הנתבעת ביצעה עוולה של לשון הרע
26 כהגדרתה בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן – "החוק") כלפי התובעת,
27 ואם כן – האם עומדות לנתבעת הגנות כלשהן בהתאם לחוק.
28
29 לאחר שעיינתי בראיות שהוגשו, שמעתי את העדים וקראתי את כל כתבי הטענות
30 שהוגשו מטעם הצדדים ואת סיכומיהם, באתי לכלל מסקנה, כי דין התביעה להידחות.
31
32
33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

8.

המסגרת הנורמטיבית

8.1 סעיף 1 לחוק קובע כי –

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול-

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם ;
 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו ;
 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו..."

סעי' 2 לחוק קובע 'פרסום מהו' –

"פרסום, לענין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר".

סעי' 7 לחוק קובע, כי פרסום לשון הרע לאדם אחד או יותר זולת הנפגע תהא, בין היתר, עוולה אזרחית.

8.2 מכאן, שהעוולה כוללת שני יסודות: פרסום (המוגדר בסעי' 2 לחוק) ולשון הרע (כמוגדר בסעי' 1 לחוק).

8.3 סעי' 14 מקנה למפרסם הגנת אמת בפרסום -

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זו הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי ; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש"
 (להלן – "הגנת אמת דיברתי").

8.4 סעי' 15 לחוק קובע הגנות נוספות למפרסם, אם הפרסום נעשה בתום לב.

סעי' 15(4) מקנה הגנה, אם -

"הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שם נתגלו באותה התנהגות".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 סעיף 15(6) לחוק, קובע כי תהא זו הגנה טובה אם הנתבעת עשתה את הפרסום
2 בתום לב בנסיבות בהן -
3
- 4 "הפרסום היה בקורת על יצירה ספרותית, מדעית, אמנותית או אחרת
5 שהנפגע פרסם או הציג ברבים, או על פעולה שעשה בפומבי, ובמידה
6 שהדבר כרוך בבקורת כזאת – הבעת דעה על אפיו, עברו, מעשיו או
7 דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה יצירה או פעולה."
8
- 9 הפרסום הראשון .9
- 10
- 11 9.1 כאמור, ביום 14.5.20 העלתה הנתבעת פוסט בחשבון הפייסבוק שלה בנוגע
12 למשדר שקיימה התובעת בחיפה.
13
- 14 9.2 אין חולק, שיסוד הפרסום מתקיים לגבי הפוסט: הוא נכתב ברשת החברתית
15 פייסבוק והיה גלוי, לכל הפחות, לעוקביה של הנתבעת ברשת, כ-6,776 במספר
16 (ראו סעי' 3 בכתב התביעה וסעי' 60 לכתב ההגנה), ודאי לאדם אחד או יותר
17 זולת הנפגע, כדרישת סעי' 2 לחוק.
18
- 19 9.3 פרשנות הפרסום צריכה להיעשות על סמך הפרסום כולו, ולא רק על יסודם
20 של חלקים ממנו.
21
- 22 "גם כאשר הדיון מתמקד במילה, במשפט או בפסקה ספציפיים מתוך
23 פרסום ארוך הרבה יותר, יש לקבוע את משמעותו של אותו קטע
24 ספציפי תוך שימת לב למכלול הפרסום ובהתחשב בהקשרו ובמיקומו
25 של הפרסום. הטעם לכך הוא שהרושם של מקבל הפרסום בנוגע לתובע
26 מתגבש על סמך חשיפה לפרסום בכללותו, ואילו פירוש הפרסום על
27 סמך חלקים ממנו עשוי להביא להוצאת דבר מהקשרו"
28 (חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר, בועז שנור, דיני לשון הרע: הדין המצוי
29 והדין הרצוי, מהדורה שנייה, עמ' 206; וראו גם אורי שנהר דיני לשון
30 הרע, בעמ' 118).
31
- 32 בענייננו, למקרא הפרסום בכללותו, סבורני כי עניינו ביקורת שהפנתה
33 הנתבעת כלפי עיריית חיפה על אודות קיומו של המשדר ובכך ששיתפה פעולה
34 עם התובעת לקידום האינטרסים של העירייה והעומדת בראשה.
35
36

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

1 הדבר נלמד הן מכותרתו של הפרסום (המילים: "ראש העיר עינת קליש ממה
2 את מפחדת?"), הן ממילותיו ("העירייה הביאה.."); "על-פי תכתיבי
3 העירייה.."; "שידורי ליקוקים"; "ולמה שת"פ עם רדיו..") והן מהרושם
4 הכללי העולה מהפרסום.

5
6 הנתבעת טוענת בדבר כוונתה בפרסום בסעי' 32.1 לתצהירה, כי -

7
8 "הפוסט שפרסמתי לא כוון נגד התובעת בכל דרך, אלא נגד עיריית
9 חיפה"
10 (וראו גם חקירתה הנגדית של הנתבעת בעמ' 17 ש' 24).

11
12 אמנם, קריאת הפרסום מעלה גם ביקורת כלפי התנהלות התובעת, אך אני
13 סבורה שהקורא הסביר מבין שמדובר בביקורת משנית ושולית לביקורת
14 העיקרית - שהיא הביקורת כלפי עיריית חיפה והעומדת בראשה.

15
16 בצד זאת, נשאלת השאלה, האם הפרסום מהווה לשון הרע כלפי התובעת? 9.4

17
18 המבחן לפרשנות הפרסום, באם מהווה לשון הרע באם לאו, הינו מבחן
19 אובייקטיבי, כלומר - מהי הפרשנות **שקורא סביר** היה מייחס לפרסום, לפי
20 המובן הטבעי והרגיל של המילים, ואם היה באותה פרשנות כדי לפגוע בשמה
21 הטוב של התובעת (אורי שנהר, בספרו הנ"ל בעמ' 110-109).

22
23 על כן, והגם שהתובעת אינה עומדת במוקד הפרסום, אף רחוק מכך לטעמי,
24 סבורני שתשובה לכך חיובית.

25
26 דעתי, שבפרסום יש כדי לפגוע בתובעת, ולכל הפחות - לנסות לפגוע בה, באשר 9.5

27 הוא כולל אמירות שיש בהן כדי להקטין את התובעת (המילים "רדיו מקומי
28 ממטולה"; "טוב שלא הביאו רדיו טבריה"; "רדיו שהחיפאים לא מחוברים
29 אליו", הרשומים בפוסט) ולהציגה כרדיו לא מקצועי (המילים: "על פי תכתיבי
30 העירייה הוזמנו מרואיינים שונים מהעירייה"; ההדגשות שלי - ר.ב.) הפועל
31 כביכול מתוך ממניעי חנופה ובצע כסף (המילים: "אין לי מושג כמה עולים לנו
32 שידורי הליקוקים האלה"), וכל זאת, בין היתר תוך שימוש בשפה גסה ובוטה
33 (המילים: "ליקוקים", "פיפי" ו - "הלכתי להקיא").

34

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 לתפישתי, יש בפרסום הראשון כדי לבזות את התובעת בשל מעשים או
2 התנהגות המיוחסת לה וכן כדי לפגוע בעיסוקה, כדרישת סעי' 1 לחוק.
3
4 אלא שבכך לא די ויש להמשיך ולבדוק האם עומדות לנתבעת ההגנות הקבועות בחוק.
5 לצורך כך, אבדוק להלן את האמירות המרכיבות את הפרסום המבזה, לפי סדרן.
6
7 10. האמירה לפיה "על-פי תכתיבי העירייה הוזמנו מרואיינים שונים מהעירייה", כמוה
8 כקביעת עובדה המציגה את התובעת, באופן משתמע, ככלי שרת בידי העירייה.
9
10 10.1 "עובדה" זו לא הוכחה ע"י הנתבעת וכל טענותיה בהקשר זה יש בהן, לכל
11 היותר, כדי ללמד על סברתה המוטעית של הנתבעת.
12
13 10.2 דובר העירייה הסביר בעדותו, כי בהתאם לנהוג העביר לתובעת את רשימת
14 האנשים שיכולים ומתאימים להתראיין –
15
16 "לגבי מרואיינים שקשורים לעיריית חיפה האישור עבר דרכי כי הם
17 הגורמים הרלוונטיים מטעם העירייה להתראיין על ההתמודדות של
18 הרשות המקומית עם מגיפה הקורונה"
19 (עמ' 26 ש' 19-20).
20
21 העד שלל לחלוטין את הטענה לפיה הוכתב לתובעת איזה מרואיינים להעלות
22 לשידור ואיזה לא (עמ' 26 ש' 18-26 ועמ' 28 ש' 14-15).
23
24 10.3 עדותו זו משתלבת עם עדותה של גב' בן עיון לפיה דובר העירייה העביר לה
25 "רשימה של אנשים שעשו פעולות ואני בחרתי את מי לראיין מתוך הרשימה"
26 (עמ' 14 ש' 9-10; ההדגשה שלי – ר.ב.).
27
28 10.4 הנה כי כן ובניגוד לעולה מהפרסום - לא הוכח, עובדתית, שהעירייה
29 "הכתיבה" לתובעת את זהות המרואיינים, אף הוכח כי התובעת היא אשר
30 בחרה את מי לראיין וזאת מתוך רשימה של אנשים שהועברה לה ע"י דובר
31 העירייה, וכפי הנהוג.
32

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 10.5 מכאן, שלנתבעת לא עומדת הגנת אמת דיברתי, אך מנגד אני סבורה כי
 2 האמירה כלפי התובעת שולית לחלוטין לביקורת האמיתית, המופנית כלפי
 3 העירייה.
 4
- 10.6 אינני סבורה כי מי מהקוראים באמת סובר – לאחר שקרא את המשפט
 5 האמור, אף בשים לב להקשר הכולל של הדברים – כי התובעת "אינה
 6 מקצועית".
 7
 8 יתרה על כן, איני סבורה שיש כל פסול בכך שגורם מרואיין מסכים להשתתף
 9 במשדר תוך קביעת האנשים המרואיינים או תוך הטלת מגבלות אחרות (כמו
 10 טיב השאלות והיקף הריאיון), ובידי הגורם המראיין תמיד קיימת הבחירה
 11 המקצועית האם לקיים את המשדר בתנאים אלה אם לאו.
 12
 13 על כן, איני סבורה כי משפט זה מהווה עוולת לשון הרע עפ"י החוק.
 14
 15
11. האמירה לפיה "אין לי מושג כמה עולים לנו שידורי הליקוקים האלה", כמוה כקביעת
 16 עובדה, מובלעת יש לומר, לפיה המשדר מומן בידי העירייה ומכספי ציבור, והוא
 17 מהווה גם הבעת דעה על טיבו ואיכותו הירודה של המשדר (שכונה "שידורי ליקוקים"
 18 בפרסום).
 19
 20
- 11.1 גם כאן – המילים 'כמה עולים לנו' הם ביקורת המופנית כלפי העירייה שעושה
 21 שימוש בכספי ציבור כביכול, ולא בביקורת כלפי התובעת.
 22
 23 שני הצדדים השקיעו רבות בעיסוק בסוגיה שולית, ובלתי רלוונטית זו;
 24 הביקורת מופנית כלפי צד שלישי להליך, ולא כלפי התובעת, ולכן גם אם
 25 הייתה אמת – לא היה הדבר מעלה או מוריד.
 26
 27 הרבה מעבר לדרוש אומר, כי הנתבעת לא הוכיחה שהטענה ביחס לשימוש
 28 כספי ציבור היא אמת:
 29
 30
 31
 32

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 התובעת הבהירה, כי השידור נעשה ללא קבלת תמורה כלשהי מעיריית חיפה
2 או מכל גורם אחר (סעי' 1 בתצהירו של מר בן מאור מיום 13.9.20, סעי' 3-1
3 בתצהירו של מר בן מאור מיום 22.9.20, סעי' 10 בתצהירו של מר בן מאור
4 מיום 17.1.21), אף בתמיכה לכך צירפה את מכתבו של דובר העירייה מיום
5 17.9.20 (נספח 1 לתצהיר מר בן מאור מיום 22.9.20), המדבר בעד עצמו -
6
7 "לכל מאן דבעי, במשדר שנערך בתאריך 14.5, עיריית חיפה לא סייעה
8 כספית במישרין או בעקיפין בשידור השטח שערכו אנשי רדיו צפון
9 בחיפה.
10 בניגוד לטענות שנשמעו, גם לא סייענו בהקמת הבמה, ואפילו את
11 החשמל לשידור לקחו טכנאי הרדיו מבית הקפה הנמצא בסמוך...".
12
13 עוד טרחה התובעת והגישה חשבון/קבלה מיום 16.6.20 המלמד על כך שהיא
14 נשאה בהוצאות הקמת עמדת השידור (נספח 2 לתצהיר מר בן מאור).
15
16 חרף כל ניסיונותיה ועיסוקה הרב בנושא, לא עלה בידי הנתבעת להוכיח
17 אחרת; כך, בחקירתו הנגדית של מר בן מאור (עמ' 9 ש' 18-4) ובעדותו של דובר
18 העירייה (עמ' 24 ש' 30-26), שהסביר שגם אם העירייה סייעה בסגירת שטח
19 מסוים, הרי שאין מדובר בעלויות, אלא בציוד שקיים במלאי ובמחסנים של
20 העירייה, כגון גדרות.
21
22 מהראיות שהובאו עלה גם, כי סמוך לאחר תחילתו של השידור פנתה הנתבעת
23 לעיריית חיפה בדוא"ל (נספח 28 לתצהירו של מר בן מאור) וביקשה לדעת את
24 עלות השידור לעיריית חיפה, אלא שהפרסום בוצע על ידה למרות שלא קיבלה
25 מענה לפנייתה ומבלי שפנתה לתובעת בעניין זה.
26
27 בחקירתה לפניי, השיבה הנתבעת בעניין זה, כי –
28
29 "התובעת לא הייתה העניין, הביקורת שלי הייתה מופנית כלפי
30 העירייה... אני לא פונה למי שאני לא עובדת איתו בד"כ. אני עובדת
31 מול עיריית חיפה... קיבלתי תשובה ממחזיק התיק דב בן חיון
32 שהדוברות סגרה עם התובעת את השידור... זו התשובה. שאלתי אותו
33 כמה זה עלה הוא אמר שהוא לא יודע כי הדוברות סגרה איתם... לכן
34 לא כתבתי כמה זה עולה אלא שאלתי שאלה... כי הרבה פעמים אני
35 כותבת בפייסבוק הפרטי שלי את הדעה שלי. ככה זה נראה בעיניי, ככה
36 חשבתי, ואני רושמת את מה שאני חושבת באותו רגע"
37 (עמ' 17 ש' 33-12 ובעמ' 18 ש' 10-1).
38

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 כאמור, מדובר באמירה שאינה נוגעת לתובעת, ועל כן אין זה משנה האם היא
2 אמת אם לאו. בכל מקרה, וכפי שמובא בהמשך (בסעי' 17 להלן לפסק הדין) –
3 מדובר בעובדה שולית לטקסט כולו.
4
- 5 11.2 הדיבור 'שידורי ליקוקים' מיועד להציג את התובעת באופן נלעג, אך הוא
6 מהווה הבעת דעה לגיטימית של הנתבעת, וחוסה תחת הגנת הבעת דעה הן לפי
7 סעי' 15(4) והן לפי סעי' 15(6) לחוק, ומשניתן לראות במשדר כיצירה "אחרת"
8 אשר אין חולק כי הוצגה בפומבי ע"י הנפגע (התובעת), ובפרסום הראשון
9 כביקורת על יצירה זו, כמו גם הבעת דעה על מעשיה של התובעת אשר התגלו
10 באותו משדר (יצירה).
11
- 12 אדם אחר יכול היה לחשוב כי מדובר בהתנהלות מפרגנת מצידה של התובעת,
13 בתקופה קשה בה כמעט ולא ניתן היה לראות את החלקים החיוביים במציאות
14 (מאי 2020 – אמצע גל הקורונה הראשון).
15
- 16 מחלקים של המשדר שהוצגו בפניי, אני סבורה כי מדובר במעשה טוב ונדיב
17 שעשתה התובעת למען ציבור המאזינים, בתקופה בה מספר החולים גואה
18 מיום ליום, אנשים רבים מצויים בבתיים ללא פרנסה וללא תקווה, כשמגפה
19 עולמית משתוללת ואיש אינו יודע מה ילד יום.
20
- 21 מכאן שאיני סבורה כי משפט זה מהווה עוולת לשון הרע עפ"י החוק.
22
- 23 12. האמירה "רדיו שהחיפאים לא מחוברים אליו", כמוה **כהבעת דעה** (סעי' 15(4) ו-15(6))
24 לחוק) של הנתבעת על כך שהתובעת היא תחנת רדיו שאינה מוכרת לתושבי העיר
25 חיפה.
26
- 27 12.1 הקורא הסביר מפרש את המילה "מחוברים" במשמעותה הפשוטה והרגילה,
28 קרי: כרדיו שהחיפאים, כביכול, אינם מרגישים קשורים אליו, ועם רגשות
29 ותחושות לא ניתן להתווכח, אף לא ניתן לומר שהם אינם "אמת".
30
- 31 12.2 ניסיונה המתחכם של הנתבעת לקשור את המילים האמורות עם טענתה לפיה
32 הזיכיון שניתן לתובעת אינו כולל את שטח חיפה וסביבתה, מנותק לחלוטין
33 מתוכנו של הפרסום ונדחה על ידי.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 טענות הנתבעת בנושא זיכיון התובעת אינן עולות מהפרסום, לא במישרין ולא
2 בעקיפין (וכפי שיורחב עוד בעניין זה בהמשך).
3
4 מכאן שגם משפט זה אינו מהווה לדעתי עוולת לשון הרע עפ"י החוק.
5
6 13. האמירה "מילא עם רדיו ארצי, אבל רדיו מקומי ממטולה? טוב שלא הביאו רדיו
7 טבריה", היא הבעת דעה (סעי' 15(4) ו-15(6) לחוק), ומהווה – לכל היותר – אמירה
8 מבזה כלפי הערים הנקובות בה, ולא כלפי התובעת.
9
10 בנקודה זו אני מוצאת לומר את דעתי, כי כאשר אדם מנסה להקטין את זולתו – הוא
11 עצמו ניראה כקטן, ולא הזולת. הצורך של אדם להמעיט בערכו של זולתו אינו מלמד
12 אלא על נחיתותו שלו, שכן אנשים רבי עשייה (אנשים "גדולים") אינם זקוקים להקטין
13 את זולתם כדי להיראות במלוא גדולתם; הווייתם ומעשיהם מדברים בעדם.
14
15 התובעת בעצמה רדיו אזורי וטענתה הנ"ל של הנתבעת כאילו רדיו אזורי או מקומי
16 (בין אם זה התובעת, בין אם זה "רדיו מקומי ממטולה" ובין אם זה "רדיו טבריה")
17 הוא רדיו נחות בהשוואה לרדיו ארצי ("מילא עם רדיו ארצי"), מתארת את דעתה של
18 הנתבעת על כך שהתובעת אינה חשובה, ואינה תחנת רדיו שיש להאזין לה. זוהי דעתה
19 האישית של הנתבעת, ובמסגרת חופש הביטוי הקיים במדינה דמוקרטית – היא זכאית
20 להחזיק בה אף זכאית לבטאה.
21
22 לפיכך, איני סבורה כי משפט זה מהווה עוולת לשון הרע עפ"י החוק.
23
24 14. האמירה "חכו השיא מגיע במשפט הראשון של המגישה שמתארת את כל העשייה
25 הנפלאה בעיר בזמן הקורונה ואז זה: המגישה רינה בניון: "הכל בזכות מי שעומדת
26 מאחורי כל זה ובזכותה שיעור התחלואה בחיפה הוא הנמוך ביותר בארץ, ראש העיר
27 עינת קליש". קליש: שלום רינה. אני: פיפי", מהווה הבעת דעה (סעי' 15(4) ו-15(6)
28 לחוק).
29
30 14.1 לדעתה של הכותבת (הנתבעת) – שיאו של המשדר, בו מזלזלת הנתבעת, נמצא
31 במשפט הראשון של המגישה, המחמיא לראשת העיר המתראיינת. לטעמה של
32 הנתבעת, הדברים שאמרה המגישה (הגב' בן עיון) הם דברי חנופה מוגזמים
33 כלפי ראשת העיר.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 20-06-10726 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 הדברים מובאים ע"י הנתבעת בדרך הומוריסטית, ומטרתם לחדד את המסר 14.2
 2 העולה מהפוסט בכללותו – ביקורת של הנתבעת כלפי עיריית חיפה והעומדת
 3 בראשה, ולא כלפי התובעת.
 4
- 5 בע"א 4534/02, רשת שוקן בע"מ נ' לוני הרציקוביץ' (להלן "הלכת 14.3
 6 הרציקוביץ'), מתייחס בית המשפט העליון לביקורת סאטירית, וקובע –
 7
- 8 "מבחינה פרשנית המשקל של חופש הביטוי מתחזק כאשר עסקינן
 9 בביטוי כגון ביקורת, סאטירה, פרודיה, טור דעות, שמטרתו בעיקר
 10 לעורר ויכוח ציבורי, אך הוא חף מיומרה להציג אמת עובדתית. כאשר
 11 מדובר בהבעת דעה מסוג זה, הגבלת חופש הביטוי פוגעת בצורה קשה
 12 בקיומו של "שוק רעיונות" חופשי, בצורך להגשמה עצמית ובלב לבו
 13 של השיח הדמוקרטי. סאטירה, לשם הדוגמה, בהיותה צורת ביטוי
 14 בוטה ועוקצנית, נועדה לעורר פרובוקציה, להתריס ולעיתים אף
 15 להתסיס על מנת ליצור דיון ציבורי... מטבע הדברים, סאטירה נוקטת
 16 לשון הגזמה ונעזרת באמצעים אמנותיים, כגון משל, אלגוריה
 17 ומטאפורות בוטות... החשש לפגיעה בשמו הטוב של אדם נחלש
 18 במידת מה, כיוון שהקורא הסביר מבין שייחוס תכונות נובע
 19 מהתרשמות של המפרסם ואינו אבסולוטי"
 20 (עמ' 569-568; ההדגשות שלי – ר.ב.).
 21
- 22 השימוש במילה "פיפי" מעורר תחושה של גועל ודחייה, אלא שהקורא הסביר 14.4
 23 מבין שאין לייחס לה משמעות מילולית וכי המדובר במתן ביטוי מטאפורי
 24 לתחושותיה של הכותבת –
 25
- 26 "עיקר תכליתו של חופש הביטוי להבטיח הגנה לביטויים קיצוניים
 27 ומעוררי מחלוקת. דברי נועם, הערבים לאוזן והקלים לעיכול, אינם
 28 זקוקים להגנה של חופש הביטוי. דווקא אותן אמירות המעוררות
 29 תחושות שליליות – הן אלה שחשופות לפגיעה, ולכן הן זקוקות
 30 למעטה ההגנה של הזכות הבסיסית – זכות שהיא "ציפור נפשה" של
 31 הדמוקרטיה"
 32 (הלכת הרציקוביץ', בעמ' 573; ההדגשות שלי – ר.ב.).
 33
- 34 ציטוט דברי המגישה בידי הנתבעת בפרסום אינו מדויק. 14.5
 35
- 36 בעוד שבפרסום "צוטטה" מגישת המשדר, הגב' בן נעים, כמי שכביכול אמרה:
 37 "הכל בזכות מי שעומדת מאחורי כל זה ובזכותה שיעור התחלואה בחיפה הוא
 38 הנמוך ביותר בארץ, ראש העיר עינת קליש", הציטוט המדויק של דבריה, הוא:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 "אנחנו גם רוצים להגיד תודה גדולה למי שעמדה ועומדת בראש האופרציה
2 הזאת ובין היתר בזכותה שיעור התחלואה בחיפה הוא מהנמוכים בישראל"
3 (נספח 3 לתצהירו של מר בן מאור).
4
5 מבחינת הקורא הסביר, אין הבדל של ממש בין שני הנוסחים, והנוסח שהובא
6 בידי הנתבעת בפרסום משקף נכונה את רוח הדברים שנאמרו, גם אם אינו
7 מהווה ציטוט מדויק.
8
9 אני קובעת כי גם אמירה זו אינה מהווה עוולת לשון הרע עפ"י החוק.
10
11 15. האמירה "וכתב לכאורה לרינה את השאלות שהגברת קליש לא תתבאס עליו", מסויגת
12 במילה 'לכאורה' – ומכאן שאינה קביעת עובדה, ומהווה, לכל היותר, הבעת דעה (סעי'
13 15(4) ו-15(6) לחוק).
14
15 אמירה זו מתכתבת עם האמירה "על-פי תכתיבי העירייה הוזמנו מרואיינים...", לגביה
16 פירטתי לעיל מדוע איני סבורה כי היא מהווה עוולה עפ"י החוק.
17
18 16. האמירה "יללה הלכתי להקיא", מהווה ביטוי מטאפורי לתחושותיה של הנתבעת
19 ומהווה הבעת דעה מותרת (סעי' 15(4) ו-15(6) לחוק). כל המפורט לעיל ביחס לאמירה
20 סאטירית (סעי' 14 לפסק הדין) רלוונטי אף ביחס לאמירה זו.
21
22 17. הנה כי כן, הפרסום הראשון רובו ככולו מהווה הבעת דעה, שלילית אך מותרת, ובה
23 שזורות שתי "עובדות" באופן מובלע (עניין תכתיבי העירייה בסעי' 10 ו-15 לעיל לפסק
24 הדין ונושא עלות המשדר בסעי' 11 לעיל לפסק הדין).
25
26 17.1 בנסיבות העניין, אני סבורה, שיש לפרש את הפרסום כולו כהבעת דעה
27 וביקורת. הקורא הסביר מבין, כי מדובר בדעתה האישית של הנתבעת על
28 קיומו של המשדר, וכך נעשית גם ההתייחסות לדברים.
29
30 17.2 בע"א 723/74, הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח' נ' חברת החשמל בע"מ ואח',
31 נקבע, כי –
32

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

1 "טיבו וסיווגו של פרסום, כקביעת עובדה או כהבעת דעה, נקבע על פי
 2 מהותו הבסיסית, היינו זו הנלמדת ממשמעותו הכוללת בעיני קורא
 3 סביר, ואין הוא מאבד מעמדו כפרסום של הבעת דעה, רק בשל כך
 4 שנשתרבה לתוכו עובדה כלשהי, אם אין בכך כדי לשנות תכונתו
 5 המהותית כמתואר"
 6 (עמ' 305 ; ההדגשה שלי – ר.ב.).

7
 8 בע"א 334/89, רבקה מיכאלי ואח' נ' בלה אלמוג, נקבע –

9
 10 "הרציונאל להפרדה בין עובדה ודעה, ולהגנה המוגברת על הבעת
 11 הדעה, הוא שהקורא נוהג לרוב להסתמך על העובדות ככונות, ואילו
 12 בהתייחסותו לדעות, המתיימרות להיות דעותיו של המפרסם ותו לא,
 13 גישתו היא מן הסתם ספקנית יותר, וישתדל הוא ליצור לעצמו דעה
 14 עצמית משלו גם אודות העובדות האמורות" (עמ' 567).

15
 16 בספרו, כותב אורי שנהר בהקשר זה –

17
 18 "פרסום יוגדר כהבעת דעה, אם יהיה כזה שהאדם הסביר יבין את
 19 האמור בו כדעתו של הכותב ולא כהצגת עובדות מצידו. האבחנה בין
 20 עובדה לדעה תיעשה על פי "הרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה
 21 בעיני הקורא הסביר", כאשר ההנחה היא שהקורא הסביר אינו "מנתח
 22 ניתוח מדוקדק של כל אמרה ואמרה"
 23 (עמ' 310-311).

24
 25 17.3 מדובר בפרסום שהינו לגיטימי, הגם שבחלקו נעשה על דרך ההגזמה ותוך
 26 שימוש בלשון בוטה, ובנסיבות אלה יש לקבוע כי לנתבעת עומדת ההגנה של
 27 הבעת דעה על התנהגות התובעת בקשר לעניין ציבורי (משדר ציבורי בעניין
 28 אקטואלי), כלשון סעי' 15(4) לחוק.

29
 30 17.4 בשונה מהגנת אמת דיברתי, הגנת הבעת דעה משקפת הליך מחשבתי
 31 סובייקטיבי, והיא אינה מותנית בכך שתוכן הפרסום היה אמת (ראו: שנהר,
 32 בעמ' 307-308).

33
 34 18. סעי' 16(א) לחוק מקים חזקה בדבר תום ליבו של מפרסם אם עשה את הפרסום באחת
 35 הנסיבות האמורות בסעי' 15 לחוק, ואם הפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן
 36 נסיבות.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 הואיל והביקורת בפרסום הראשון הופנתה בעיקרה, שלא לומר במלואה, כלפי עיריית
2 חיפה והעומדת בראשה, הדברים נרשמו בחשבון הפרטי של הנתבעת – ולא בכלי
3 תקשורת רשמי, במהותם מהווים הדברים הבעת דעה ולא הצגת עובדות, אף בשים לב
4 לכך שהנתבעת היא תחנת רדיו המשדרת לציבור ומכוח תפקידה היא חשופה לביקורת
5 ציבורית ולאור האינטרסים שלמענם נקבעה הגנת הבעת דעה ובראשם חופש הביטוי,
6 דעתי היא שהפרסום לא חרג מתחום הסביר ולנתבעת עומדת חזקת תום הלב בפרסום.
7
8 סעי' 16(ב) לחוק מאפשר לתובעת להוכיח אחרת, קרי – שהנתבעת עשתה את הפרסום
9 שלא בתום לב; בנסיבות העניין, סבורני שהתובעת לא עמדה בנטל זה.
10
11 19.1 התובעת טוענת כי הנתבעת פרסמה עובדות לא נכונות מבלי שטרחה לבררן,
12 ושיש בכך כדי להעיד על חוסר תום לב מובהק.
13
14 אכן, הנתבעת פרסמה שתי עובדות שלא הוכחו על ידה, אף מבלי שפנתה
15 לתובעת לצורך בירורן קודם לפרסום (פנתה רק לעירייה במייל ופרסמה את
16 שפרסמה מבלי שקיבלה תשובה ספציפית לשאלתה), אלא, וכפי שצוין לעיל,
17 עסקינן ב"עובדות" שאין בהן כדי לפגוע במעמדו של הפרסום כולו כהבעת
18 דעה, שאותן "עובדות" שוליות ביותר לו ואינן משנות ממהותו של הפרסום.
19
20 19.2 טענות התובעת ביחס לאי גילוי נאות מצד הנתבעת, בכך שבפרסום נמנעה
21 מלציין את הקשר העסקי או המקצועי בינה לבין רדיו חיפה, אינן רלבנטיות
22 לשאלת תום הלב, אף אינן נכונות.
23
24 הנתבעת, לפי עדותה לפניי (עמ' 16 ש' 12-23), סיימה לעבוד ברדיו חיפה בשנת
25 2018 והעובדה שיש לה חברים שם אינה מטילה עליה כל מחויבות כלפי רדיו
26 חיפה, אף אינה מלמדת על כל קשר עסקי או מקצועי עימו.
27
28 19.3 טענת התובעת לשיתוף פעולה בין הנתבעת לרדיו חיפה והיותה, כביכול,
29 "זרוע" של רדיו חיפה – כלל לא הוכחה.
30
31 גם הטענות לשידורים אחרים שהתקיימו ברדיו חיפה (נספחים 9 ו-10
32 בתצהירו של מר בן מאור) בהם רואיינה ראשת העיר חיפה ובעניינם "שתקה"
33 הנתבעת – אין בהם כדי להעיד על דבר;

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 הנתבעת, כאדם פרטי או כאשת תקשורת, אינה מחויבת להתייחס לכל משדר
2 רדיו, ולא בכל פעם שהיא אינה מגיבה בשלילה על פרסום אחר - יש בכך כדי
3 ללמד דבר מה כלשהו (על טענות התובעת ותשובת הנתבעת בהקשר זה ראו
4 בסעי' 12(ז) לסיכומי התובעת, סעי' 32.2 – 32.4 לתצהיר הנתבעת, עמ' 20 ש' 5-
5 20, וסעי' 23-24 לסיכומי הנתבעת).
- 6
- 7 20. מעבר להגנות החלות לעיל, ואשר די בהן כדי לדחות את התביעה ביחס לפרסום
8 הראשון, איני סבורה כי עומדות לנתבעת הגנות נוספות עפ"י החוק:
9
- 10 20.1 סעי' 15(2) לחוק, קובע, כי תהא זו הגנה טובה אם הנתבעת עשתה את הפרסום
11 בתום לב בנסיבות בהן -
12
- 13 "היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה
14 חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום".
15
- 16 בעניין שלפניי, אין כלל "יחסים" בין הנתבעת לתובעת, בוודאי שלא כאלה
17 המטילים על הנתבעת חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות את הפרסום.
18
- 19 20.2 סעיף 15(3) לחוק, קובע כי תהא זו הגנה טובה אם הנתבעת עשתה את הפרסום
20 בתום לב בנסיבות בהן -
21
- 22 "הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע,
23 של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין
24 אישי כשר".
25
- 26 בענייננו, הפרסום לא נעשה לשם הגנה כלשהי על כל עניין, אישי או ציבורי,
27 כשר או שאינו כשר, של הנתבעת. הגנה זו – עליה מבקשת הנתבעת להסתמך,
28 אינה רלוונטית לנסיבות.
29
- 30 21. לאור קביעתי כי לא בוצעה בידי הנתבעת עוולת לשון הרע כלפי התובעת בפרסום
31 הראשון כפי נוסחו הראשוני, ממילא גם אין בתוספת המילים 'הכל לכאורה' (נספח 6
32 לתצהיר מר בן מאור), שביצעה הנתבעת לאחר מכן, ואשר היה בה כדי לעדן את
33 הטקסט הביקורתי, ולא להחריפו, כדי להוות עוולה כאמור.
34
35

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 הפרסום השני .22
- 2
- 3 22.1 ביום בו הוגשה התביעה כתבה הנתבעת פוסט נוסף בו הגיבה למכתב התובעת
- 4 מיום 15.7.20, מבלי לצרפו או לפרט את האמור בו.
- 5
- 6 22.2 עיון בפרסום זה, שמובא כתגובה כאמור למסמך שאינו מצורף ואינו מפורט בו
- 7 מלמד, כי למי שקורא אותו, ואינו מודע למכתב ששלחה התובעת לנתבעת, כלל
- 8 לא ברור ההקשר בו נכתבו הדברים ומדוע נכתבו כפי שנכתבו.
- 9
- 10 במילים אחרות, כל מי שקורא את הפרסום, מלבד התובעת והנתבעת – שהן
- 11 הצדדים למכתב מיום 15.7.20, לא מבין למה מתכוונת הנתבעת, ונדמה כי
- 12 הפוסט אינו אלא **מסר אישי** של הנתבעת לתובעת, שכן רק היא יכולה להבין
- 13 את משמעותו; חרף העובדה כי כל עוקב של הנתבעת יכול לקרוא את הדברים,
- 14 איש מלבד התובעת והנתבעת לא יכול להבין מה כוונת הנתבעת.
- 15
- 16 22.3 במסגרת טענותיה בהליך שלפניי מתייחסת התובעת לפרסום ככזה שמובן
- 17 מאליו שבא בתגובה למכתבה מיום 15.7.20; לתובעת הדברים מובנים
- 18 מאליהם, כי היא צד למכתב, אך לשאר הקוראים, שאינם מודעים לקיומו של
- 19 המכתב ולדרישת התובעת בו, אין מושג במה דברים אמורים.
- 20
- 21 22.4 משכך, נדמה שכלל לא מתקיימת עוולת לשון הרע, שכן לכאורה לא מתקיים
- 22 התנאי של "פרסום לשון הרע לאדם אחד או יותר זולת הנפגע", כנדרש בסעיף
- 23 7 לחוק; מלבד התובעת, שיודעת על קיומו של המכתב ומודעת לכך שהאמור
- 24 בפרסום השני קשור עם דרישתה בו, כל הקורא את הפוסט אינו מבין את
- 25 ההקשר של הדברים.
- 26
- 27 22.5 גם אם מתקיימת עוולה, חרף קביעתי לעיל, ואפילו יש בחלק הרלוונטי שבו
- 28 לשון הרע בשל היותו מבזה את התובעת, ובהחלט ניתן לראות בו ככזה המבזה
- 29 אותה כשהנתבעת מייחסת לתובעת ניצול ציני בשמו של חלל צה"ל, עדיין
- 30 עומדת לנתבעת הגנת הבעת דעה לפי סעי' 14(5) לחוק.
- 31
- 32 הקורא הסביר מבין, שמדובר בדעתה האישית של הנתבעת על התנהלותה של
- 33 התובעת.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 המילים "השימוש שעושה התובעת בשמו ובזכרו של חלל צה"ל", משקפות את
2 דעתה של התובעת, אם כי לא ברור על איזה שימוש היא מדברת, אף לא צוין
3 שמו של חלל צה"ל.
4
- 5 המילים "הניצול הציני שעושה התובעת בשמו של החייל", משקפות גם הן את
6 דעתה של התובעת, וגם כאן לא ברור איזה ניצול היא מדברת ומדוע הוא ציני.
7
- 8 במילים אחרות, אי אפשר להבין מהפרסום השני מה התובעת רוצה לומר ומה
9 כוונה; הדברים מנותקים מהקשרם.
10
- 11 בנסיבות אלה, נדמה שגם לא ניתן לייחס לנתבעת כוונת זדון או חוסר תום לב.
12
- 13 22.6 כוונת התובעת במכתב מיום 15.7.20 ברורה: היא דורשת מהנתבעת לבצע
14 תשלום כספי אשר יועבר כתרומה לעמותה.
15
- 16 לטעמי, יש לראות בכך ניסיון מכובד וראוי להערכה מצד התובעת להפוך
17 סיטואציה גרועה מבחינתה (פרסום פוסט אשר לסברתה של התובעת מהווה
18 לשון הרע), לאירוע חיובי.
19
- 20 ניתן לראות דווקא בפרסום השני כשימוש ציני ומצמרר' (כהגדרתה של
21 הנתבעת עצמה) מצידה של התובעת, בבחינת 'הפוסל - במומו פוסל'.
22
- 23 כך או אחרת, הפרסום השני, ככל שהוא אמנם מהווה עוולת לשון הרע (ולטעמי – אין
24 הוא מקיים את דרישת סעי' 7 לחוק) מהווה הבעת דעה של התובעת על התנהגות
25 התובעת בקשר לעניין ציבורי, בהתאם להוראת סעיף 15(4) לחוק.
26
- 27 מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה .23
28
- 29 23.1 לטענת התובעת, משביצה התובעת את המשדר **בחיפה**, הרי שהיא פעלה
30 בניגוד לתנאי הזיכיון שהוענק לה על פי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו,
31 תש"ן-1990 (להלן – "חוק הרשות השנייה"), לפיו היא מורשית לשדר רק
32 באזור הגליל והגולן.
33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

1 עוד לטענת הנתבעת, התובעת מפעילה מתקן שידור באתר שאינו מקיים את
2 תנאי הזיכיון ועובדה זו קשורה במישרין לניסיונותיה של התובעת לחדור
3 לאזור השידור של הכרמל וחיפה ולהתחרות בבעל הזיכיון באזור זה שהוא
4 רדיו חיפה.

5
6 ב"כ הנתבעת פנה אל מנהל הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו במכתב תלונה
7 מיום 27.7.20 בדרישה לנקוט הליכים כנגד התובעת, לקנוס אותה ולבטל את
8 הזיכיון שניתן לה לשידורי רדיו.

9
10 משכך, ומכוח הכלל לפיו 'מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה', טוענת
11 הנתבעת שיש לסלק את התביעה, שכן – לסברתה - אין התובעת רשאית
12 ליהנות מכל הגנה על שמה הטוב, כשהיא פועלת – לכאורה – בניגוד לדין.

13
14 במענה לטענות הנתבעת בעניין זה טוענת התובעת כי בחוק הרשות השנייה או 23.2
15 בזיכיון אין כל איסור על ביצוע שידור רדיו מחוץ לאזור הזיכיון, שכן אם היה
16 מוטל איסור כזה, אזי לתובעת באזורה, ולרדיו חיפה באזורו, הייתה בלעדיות
17 מוחלטת באזור זיכיונם, על כל הפגמים והרעות שאי תחרות עלולים לגרום,
18 ביחס למצב בו מתקיימת תחרות, לרבות לעניין איכות השידורים, שכן
19 עובדים, עלויות הפרסום למפרסמים וכיו"ב.

20
21 התובעת טוענת, כי טענת הנתבעת לפיה הרשות השנייה אוסרת על תחרות בין
22 תחנות רדיו, לא רק שאינה נכונה, אלא שההפך הוא הנכון והרשות השנייה
23 מעודדת תחרות בין הזכייניות.

24
25 אשר לטענה בדבר הצבת משדרים ותרני שידור מחוץ לאזור הזיכיון, טוענת
26 התובעת כי הגוף הרגולטורי לצורך קבלת רישיונות או אישורים להצבת
27 משדרים ותרנים הינו משרד התקשורת, ולא הרשות השנייה.

28
29 חלק ממשדרי התובעת אמנם נמצא מחוץ לאזור זיכיונה (על הר הכרמל), אך
30 אלו מצויים שם ברשות ובאישור כל גורמי המקצוע במשרד התקשורת,
31 ולמרות שהיא לא נדרשת לכך בחרה התובעת לעדכן את הרשות השנייה באשר
32 להצבת המשדרים על הר הכרמל.

33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

1 בית משפט עליון עמד על הרציונל העומד בבסיס הכלל הנדון ועל השיקולים 23.3
2 אותם יש לשקול על מנת לקבוע אימתי ראוי להחילו –
3

4 "מקורו של הכלל בסלידתו של בית המשפט מליתן סעד לבעל דין
5 שתביעתו או הגנתו נסמכים על מעשה הנוגד את החוק או את תקנת
6 הציבור... ומן הרצון שלא לעודד הפרת חוק או לתת יד לפגם מוסרי...
7 **בספרות ובפסיקה נסקרו שני שיקולים מרכזיים שיישקלו על מנת**
8 **לקבוע את גבולות תחולתה של הדוקטרינה על המקרה הקונקרטי:**
9 **השיקול בדבר מידת ועוצמת הפלילות וחוסר המוסריות הטמונים**
10 **בהתנהגות הניזוק התובע... והשיקול בדבר הקשר הסיבתי שבין**
11 **התנהגותו הבלתי חוקית או הבלתי מוסרית של הניזוק לבין**
12 **התרחשות הנזק...**

13 ובלשונו של השופט זילברג "כאשר המעשה הבלתי חוקי הוא הסיבה
14 או הסיבה המצטרפת של גרימת נזק, התביעה נכשלת" (ע"א 360/64,
15 אבוטבול נ' קליגר, פ"ד יט(1) 429 (1965)...
16 בהקשר זה יצוין כי הסיבתיות הנבחנת בין המעשה "בן העוולה" לבין
17 הנזק שנגרם למבצעו אינה אך סיבתיות עובדתית. במילים אחרות, לא
18 ניתן להסתפק רק בכך שמעשהו של התובע היווה נדבך בשרשרת
19 העובדתית שהובילה לנזק שנגרם לו, דבר שעלול לרוקן מתוכן כל
20 מגבלה על תחולתה של הדוקטרינה, ויש לבחון בנוסף גם קיומה של
21 סיבתיות משפטית, על מבחניה השונים שנקבעו בפסיקה..."
22 (ע"א 11172/05, זיו אלון נ' נועם חדד ואח', בעמ' 14-15; ההדגשות
23 שלי – ר.ב.).
24

25 עילת התביעה נקבעת בידי התובע, ולא בידי הנתבע. 23.4
26

27 במקרה הנדון, עילת התביעה היא פרסומי הנתבעת על אודות המשדר, ולא
28 המשדר עצמו. ככל שהייתה עוולה בקיום המשדר, ומאחר והמשדר אִנּוּ עילת
29 התביעה, שאלת חוקיותו אינה רלוונטית וחורגת מגדר המחלוקת בהליך.
30

31 יתרה על כן, בשני הפרסומים, המהווים עילת התביעה בהליך זה, הנתבעת כלל 23.5
32 לא העלתה כל טענה או אמירה הנוגעת לחוקיות או אי חוקיות המשדר; כך גם
33 בתכתובת שהתנהלה בין הנתבעת לגב' בן עיון (נספח 2 לתצהיר הגב' בן עיון).
34

35 טענות הנתבעת בהקשר זה עלו לראשונה במסגרת ההליך המשפטי, והינן
36 טענות מאוחרות המהוות ניסיון להסיט את הדיון מעבר למחלוקת בה עוסק
37 ההליך, והיא – האם הפרסומים מהווים לשון הרע, אם לאו והאם ישנן
38 לנתבעת הגנות מפני התביעה אם לאו.
39

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10726-06-20 רדיו הצפון החזקות בע"מ נ' ליבמן

- 1 23.6 לא מתקיים כל קשר סיבתי בין הפרסומים שביצעה הנתבעת והתביעה
2 שהוגשה בעטיים לבין השאלה אם יום השידורים היה חוקי או לא. אין
3 בפרסומים כל זכר או רמז לטענה בדבר חוקיותו או אי חוקיות המשדר.
4
- 5 23.7 טענות הנתבעת באשר לחוקיות או אי חוקיות המשדר והשאלה האם התובעת
6 חרגה מתנאי הזיכיון שניתן לה אם לא, אינן רלוונטיות ואינן דורשות הכרעה
7 לצורך ההליך, ועל כן אין בכוונתי לדון בהן.
8
- 9 23.8 למעלה על הדרוש אעיר, כי הנתבעת כותבת בתצהירה כי היא מצרפת כנספח
10 1 את העתק הזיכיון, אך בפועל – וכפי שמסרתי לבי"כ הנתבעת תוך מהלך
11 ישיבת ההוכחות (עמ' 5 ש' 17-25) לתצהיר לא צורף דבר, אף לאחר סיום
12 ישיבת ההוכחות לא הוגשו הנספחים בידי הנתבעת – כך שלא ניתן לדון
13 בטענות הנתבעת בהקשר זה, גם לו היו רלוונטיות להכרעה.
14
- 15 התוצאה .24
16
- 17 אשר על כן, ועל יסוד כל המפורט לעיל, אני דוחה את התביעה.
18
- 19 חרף התוצאה אליה הגעתי, איני עושה צו להוצאות וזאת נוכח האופן בו נוהל ההליך
20 בידי שני הצדדים ובמיוחד הנתבעת, כמפורט בסעי' 6 לעיל לפסק הדין.
21
- 22 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 60 יום.
23
24 ניתן היום, י"א שבט תשפ"ב, 13 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

רויטל באום, שופטת

25
26